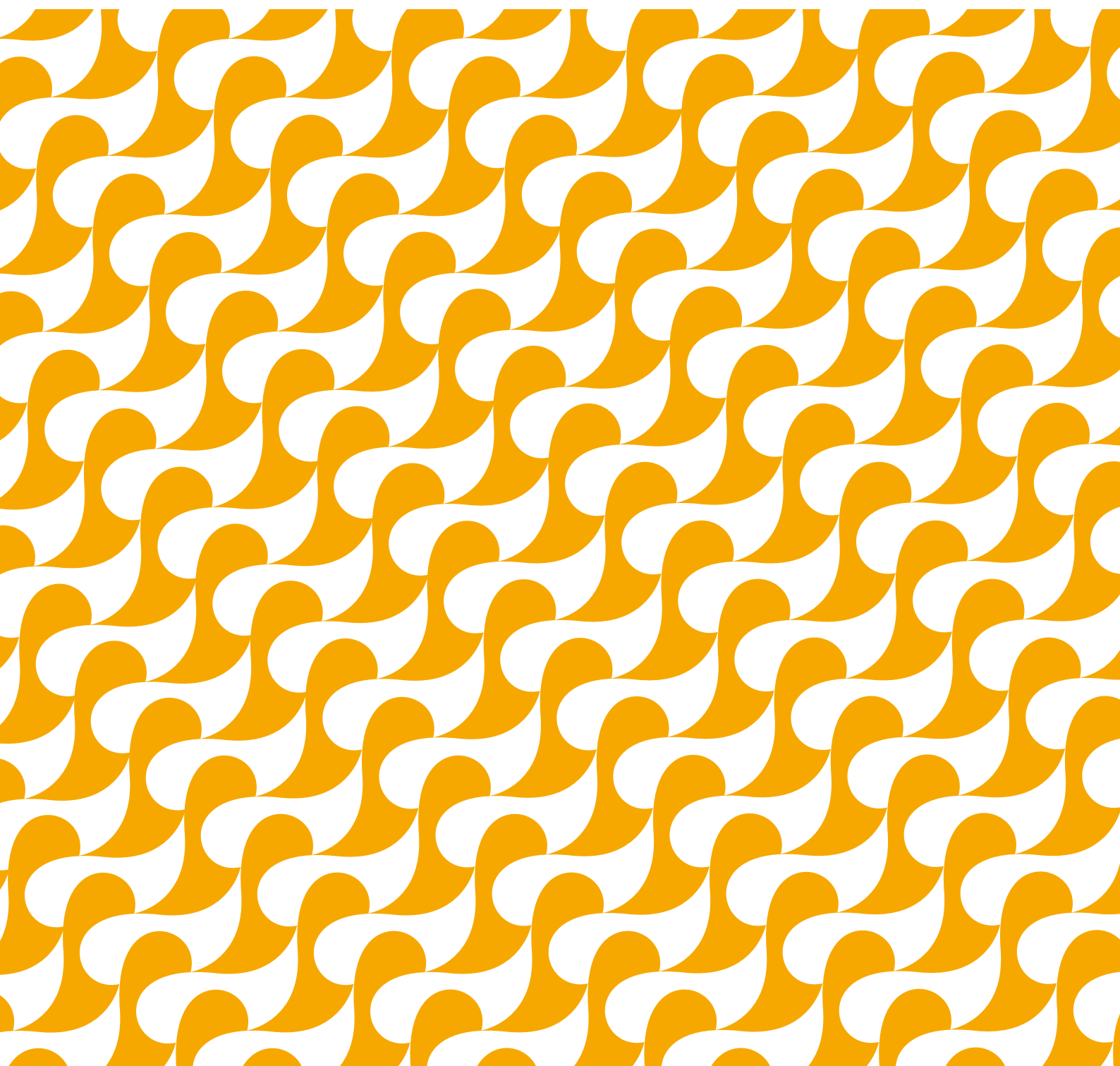

Rapport till regeringen maj 2009

Vägen mot en effektiv struktur för svensk miljöteknik

Innehållsförteckning

Förord.....	2
1. En handlingsplan för svensk miljöteknik	4
2. Sammanställning svenska referensanläggningar för miljöteknik samt förslag till besöksorganisation	6
2.1 Kriterier och urval	7
2.2 Webblösning	8
2.3 Förslag till besöksorganisation	9
3. Arbetet i referensgruppen för statliga myndigheter	11
3.1 Projekt Offentlig upphandling	12
3.2 Övriga projekt inom referensgruppen för statliga aktörer.....	14
4. Avfallshantering och återvinning – med SymbioCity CleanWater Offer som modell	14
4.1 Bakgrund	14
4.2 Swedish Waste Offer	15
5. Svensk miljöteknik i siffror 2007	19
5.1 2007 års siffror	19
5.2 Miljöteknikområden i statistiken	21
5.3 Miljöanpassade produkter och nya material	22
5.4 Avgränsningar gällande populationen.....	22
6. En översikt och utveckling av ETAP-rapporten	23
7. Informationsspridning, mötesplatser, kommunikation	24
Kalendarium	27
Swentecs styrelse och kansli.....	29

Förord

Swentec tror på ett tydligt ledarskap – i företag och organisationer samt hos politiker och myndigheter. Det framkom bland annat i den debattartikel, signerad Swentecs styrelse, som publicerades i Dagens Industri den 18 december förra året. De företag och organisationer som kommer bäst rustade ur lågkonjunkturen är de som tar möjligheten att lyfta miljöfrågan till en strategisk fråga för företagets utveckling. Ett tydligt ledarskap bör alltså vara en ledstjärna, på alla nivåer, i den kris som världen befinner sig.

Swentec har tagit på sig detta tydliga ledarskap när det gäller miljöteknik. Efter att utredning efter utredning bekräftat rådande problembild, går vi nu till handling. Vi har tagit intryck från vår omvärld – tittat på hur andra länder arbetat med att lyfta miljötekniksektorn och sedan formaliserat en strategi och en process mot en handlingsplan, som nu är i full gång. Men det här är ingenting vi gör på egen hand utan gemensamt, tillsammans med de många miljöteknikaktörer – myndigheter, organisationer, nätverk och företagare runt om i landet.

Ett tydligt ledarskap och samverkan är nyckelord för framgång för Miljötekniksverige. Handlingsplanen som Swentec nu arbetar med, rymmer båda dessa delar. Viktigt är också ett utifrån- och -in -perspektiv – att inte bygga aktiviteter och engagemang utifrån olika främjaraktörers roller utan utifrån miljöteknikföretagens behov, vilket i många hänseenden inte är fallet i dag.

Båda de större projekt som Swentec arbetar med inom ramen för handlingsplanen har ett samverkansperspektiv. Att samla in och på nationell nivå synliggöra de många referensanläggningar som Sverige har, är ett efterfrågat och uppskattat arbete som har många synergieffekter och också förhoppningsvis kan underlätta det arbete som regionala organisationer, branschorganisationer och andra gör i dag. Ett kommande förslag till besöksorganisation fokuserar på en samverkan med alla aktörer där besökshanteringen effektiviseras och får ett större kommersiellt syfte.

Den statliga strukturen, med minst femton olika myndigheter som alla bidrar med olika aktiviteter inom miljöteknik, ställer krav på samverkan för att överlapp och glapp ska undvikas. För att få en tydlighet och konkretisering har den referensgrupp av myndigheter som Swentec har i uppdrag att samla, valt att arbeta gemensamt kring specifika projekt. Ett första sådant blir att titta på offentlig upphandling och hur den kan utvecklas till ett effektivt verktyg för miljötekniktillväxt. På samma tema anordnade Swentec i början av året ett

seminarium, i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting och Exportrådet, med fokus på hur kommun och näringsliv kan samarbeta i utvecklingen av ny miljöteknik och främjandet av svensk miljöteknikexport.

Swentec har också under årets första kvartal konkretiserat beskrivningen av Sveriges arbete inom ETAP där den stora aktivitet som pågår inom miljöteknik i Sverige tydliggörs och där det blir än mer klart att en strategi och handlingsplan behövs för att alla dessa resurser ska användas på bästa sätt.

Initieringen mot samverkan träder också bland annat fram i projektet Swedish Waste Offer där Swentec är koordinator av en arbetsgrupp bestående av branschorganisationerna Avfall Sverige och Återvinningsindustrierna, konsultföretag inom området samt miljöteknikföretag.

Swentecs arbete har under våren fortskridit mycket positivt och seminariet den 5 maj i Stockholm, visade på att det finns ett stort intresse av att vilja var med på resan mot en gemensam handlingsplan för Miljötekniksverige. Men då gäller det att vi samlar oss som ett team, lämnar invanda mönster och roller och slutar positionerna oss. Först då kan alla bidra fullt ut. Vi ser mycket fram emot det arbetet.

Maj 2009

Berit Gullbransson
Verksamhetschef
Swentec, Sveriges miljöteknikråd

1. En handlingsplan för svensk miljöteknik

Ur kommittédirektiv 2008:31: *"I sitt arbete med att stödja regeringens fortsatta arbete för att stärka svenska miljöteknikföretag, ska Swentec utarbeta underlag för regeringen. Underlaget ska inkludera förslag till insatser och åtgärder såväl för åren 2009 och 2010 som därefter, en beskrivning av motiven och grunden för dessa förslag samt en kostnadsberäkning och konsekvensanalys av förslagen. Slutligen ska det i underlaget specifikt föreslås hur de statliga myndigheterna ska samordnas samt framöver samverka för att bäst stärka svensk miljöteknik."*

I samband med Swentecs nya uppdrag våren 2008 påbörjade Swentec ett arbete med en gemensam strategi och handlingsplan med syftet att öka tillväxten och exporten av svensk miljöteknik. Detta kommer att bli ett underlag för Swentecs uppdrag att på nationell nivå utveckla en effektiv struktur för svensk miljöteknik med samma syfte som ovan.

Den 21 augusti 2008 i Växjö bjöds över 200 nyckelpersoner från organisationer, myndigheter, företag, branschföreningar och forskarvärlden in för att delta i det gemensamma arbetet mot en vision för svensk miljöteknik: *Sverige har en drivande roll och levererar världsledande lösningar för en hållbar framtid.* Swentecs råd presenterade fem strategiska områden som identifierats för att Sverige ska nå visionen. Under eftermiddagen arbetades kritiska framgångsfaktorer fram i nio mindre grupper, tillsammans med professionella diskussionsledare.

Arbetet från Växjö har sammanställts och kommunicerats både till deltagarna och till Swentecs målgrupper i stort, genom www.swentec.se, Swentecs nyhetsbrev och en dokumenterande film från konferensen.

Nedan en sammanfattning av de fem strategiska områdena för svensk miljöteknik:

Politisk styrning

Sverige behöver robusta regler över mandatperioder; drivande marknadsincitament och en tydlig rollfördelning inom det offentliga.

Kompetens för hållbar utveckling

Sverige har stor fördel i sin upparbetade kompetens inom området hållbar utveckling. Den behöver vidmakthållas och utvecklas.

Samverkan

Vi behöver i Sverige samverka genom att effektivisera och kraftsamla för att hitta slagkraftiga koncept.

Kommersialisering

Sverige har stor potential att generera företagande ur satsningar på forskning och utveckling inom både akademi och näringsliv. Verklig och potentiell efterfrågan är vägledande.

Affärsmodeller

Sverige behöver skräddarsydda affärsmodeller för att kunna hantera möjligheter på olika marknader.

Resultatet av mötet i Växjö kan sammanfattas i att problembilden gällande var Sverige står i dag när det gäller miljöteknik och vad som behöver göras i stort är samstämmig. Det här är frågor som diskuterats och utretts under lång tid. Det som krävs är därför handling och en tydlig plan för det.

Under hösten 2008 har Swentecs kansli ytterligare finlipat sammanställningen kopplat till de strategiska områdena, där respektive rådsledamot agerar sakkunnig inom sitt område. Kansliet har också genomfört ett studiebesök till Wien för möte med representanter för det österrikiska arbetet med den nationella handlingsplanen "Master plan Environmental Technology".

Som en start för det fortsatta arbetet med en gemensam handlingsplan för svensk miljöteknik anordnade Swentec den 5 maj i år ett seminarium i Stockholm. Även denna gången blev responsen mycket god. Förutom att starta upp och få med alla i processen så handlade seminariet också om att visa upp hur Österrike har arbetat med en handlingsplan och hur Danmark framgångsrikt jobbat kring partnerskap. Statssekreterare Ola Alterå inledde dagen. Dagen avslutades med att samtliga deltagare gavs möjlighet att registrera sig som referensperson inom lämpligt strategiskt område samt att delta i en första "idégenerering" på plats.

Swentec har anlitat Ramböll för att leda och hålla ihop den fortsatta processen med handlingsplanen. Under våren och hösten kommer gruppintervjuer med referenspersoner och analys av befintligt material att genomföras, samt ett antal workshops att hållas. Den färdiga handlingsplanen kommer att sammanställas och lanseras inför COP15.

2. Sammanställning svenska referensanläggningar för miljöteknik samt förslag till besöksorganisation

Ur kommittédirektiv 2008:31: *"Swentec ska medverka – vid behov tillsammans med andra myndigheter och aktörer – vid mottagande av utländska delegationer som vill besöka svenska miljöteknikanläggningar. För detta ändamål ska en nationell beskrivning av lämpliga demonstrationsanläggningar utarbetas."*

"Swentec ska initiera och verka pådrivande för att samordning ska ske mellan de nätverk som finns inom miljöteknikområdet, de regionala nätverken och sektorsorganisationer. Detta innebär att delegationen ska underlätta erfarenhetsutbyte och information mellan nätverken och organisationerna."

Swentec har under våren arbetat med att ta fram en nationell, webbaserad karta över svenska demonstrations- och referensanläggningar inom miljöteknik. Kartan ska kunna användas för flera syften:

- Den ska vara ett underlag för att målgruppsanpassa utländska delegationers besök i Sverige så att rätt koncept och system kan visas upp i förhållande till uttryckta behov.
- Den ska vara ett underlag för att inom Sverige kunna visa upp god miljöteknik och koncept för intresserade aktörer inom både näringsliv och offentlig sektor.

Kartan kommer att innefatta både system och produkter. Framförallt ska den ha ett affärsfokus. Målet är att kartan ska ge en bättre kvalitet på besöken till svenska referensanläggningar och att fler besök ska leda till affärer för svenska miljöteknikföretag. Arbetet med den nationella referenskartan bygger på en samverkan med både regionala och statliga aktörer som i dag hanterar en stor mängd besök.

Det finns i dag ett stort intresse för att besöka svenska demonstrations- och referensanläggningar, men ingen organisation som har en sammanställning både på nationell nivå, för alla miljötekniksektorer, och med ett allmänt tillväxtfokus. Det finns många bra regionala initiativ där information och besöksorganisationer finns, men ingen samlad "ingång".

Arbetet är uppdelat i tre delprojekt; kriterier och urval, webblösning och besöksorganisation.

2.1 Kriterier och urval

Det finns många goda exempel och projekt inom miljöteknik – flera finns sammanställda hos de regionala initiativen för miljöteknikexport, men också som goda exempel hos myndigheter och andra aktörer. Hur exemplen är sammanställda och vilken kvalitet de har varierar. Det måste därför ske en prioritering och kvalitetssäkring av vilka exempel som ska visas upp för att det ska vara hanterligt att administrera och ge ett bra utfall i form av affärer.

Kriterierna för vad som ska lyftas fram har fastställts av en arbetsgrupp bestående av representanter för Naturvårdsverket, Sustainable Business Hub i Skåne, Ecoplan och Swentec. Ecoplan arbetar på Swentecs uppdrag med att ge stöd och vägledning i projektet i stort. Naturvårdsverket och Sustainable Business Hub arbetar sedan tidigare med kriterier och bedömningar i sina verksamheter.

De fyra baskriterierna för urval som arbetsgruppen har enats om ser ut som följer:

1. Produkten, tjänsten eller konceptet ska definieras som miljöteknik enligt definitionen: "Miljöteknik innefattar sådana produkter, system, processer och tjänster som ger tydliga miljöfördelar i förhållande till befintliga eller alternativa lösningar sett ur ett livscykelperspektiv".
2. Produkten, tjänsten eller konceptet ska generera arbetstillfällen i Sverige.
3. Om det är en enskild produkt eller tjänst ska den vara kommersiellt tillgänglig, det vill säga ha betalande kunder.
4. Om det är en anläggning eller större system ska den visa upp eller demonstrera produkter eller tjänster från leverantörer som är kommersiella, det vill säga säljer motsvarande produkt/tjänst.

Utöver baskriterierna finns det prioriterade egenskaper för att publicera en referens. Om produkten, tjänsten eller konceptet har nedanstående egenskaper som gör att den utgör en hävstång för andra produkter eller ut på andra marknader, kan den prioriteras för publicering:

- Produkten, tjänsten eller konceptet kan appliceras på andra marknader, för export. (Bedömning: i låg grad/ medel / i hög grad)

- Produkten eller tjänsten är en del i ett större koncept eller system, med fler miljöteknikprodukter/tjänster. (Bedömning: i låg grad/medel/i hög grad)
- Produkten, tjänsten eller konceptet kan kommuniceras på ett tydligt sätt, exempelvis genom en demo- eller referensanläggning. (Bedömning: i låg grad/medel/i hög grad)

Kriterierna och bedömningarna har testats av arbetsgruppen på ett urval referensfall innan beslut har tagits om att arbeta efter dessa kriterier. Det kommer att ske en årlig revidering av kriterierna.

2.2 Webblösning

Sammanställningen av svenska referensanläggningar för miljöteknik kommer i första hand att spridas genom en webbaserad karta. Utifrån denna ska det vara möjligt att både söka inom ett miljöteknikområde och inom en region i Sverige. Den ska också ha en tydlig koppling mellan exempel på flera olika nivåer; Hållbar samhällsbyggnad, Industriella lösningar, Anläggningar & produkter, samt Leverantörer.

Med syftet att skapa en så väl fungerande och kostnadseffektiv webblösning som möjligt, har Swentec valt att lägga denna webbaserade karta som en integrerad del på www.swentec.se med både en svensk och en engelskspråkig version. Den ska också gå att nå via www.visitcleantechsweden.se och blir således lätt att söka sig till för utländska intressenter samtidigt som den har en tydlig koppling från www.symbiocity.se. Valet av namnet Visit cleantech Sweden grundar sig dels på hur Visit Swedens webblösning ser ut i dag, dels genom en jämförelse med hur våra europeiska grannar samt USA, Kina och Japan har samlat sin information kring den inhemska miljötekniken. Resultatet av undersökningen visade att få har någon tydlig, samlad "ingång". Danmark är den nation som hittills har lyckats bäst med detta.

Motiveringen till att lägga sammanställningen på Swentecs webbplattform är att:

- Swentec i dag har ett väl fungerande nätverk av miljöteknikföretag, drygt 900, som finns sökbara via www.swentec.se. Genom att lägga sammanställningen av svenska referensanläggningar på samma plattform kan dessa leverantörer enkelt länkas till aktuell anläggning.

- Swentec har i dag ett väl fungerande kalendarium för miljöteknik. Detta kan också kopplas till sammanställningen av svenska referensanläggningar och kan på så sätt ge fördelaktiga synergieffekter.
- Swentecs webbredaktör kan underhålla sajten och se till att både teknik fungerar och att innehåll är uppdaterat, vilket är mycket viktigt för att kunna upprätthålla kvaliteten.

Redan i planeringsstadiet av Visit cleantech Sweden har de aktörer involverats som i dag på något sätt arbetar med hantering av besök till svenska miljöteknikanläggningar. Exportrådet ansvarar i dag för marknadsföringskonceptet för svensk miljöteknik; SymbioCity, med syftet att öka exporten av svensk miljöteknik. SymbioCity innefattar också en webbplats. Visit cleantech Sweden kompletterar SymbioCity genom att de referensanläggningar som utländska besökare är intresserade av att besöka synliggörs på ett strukturerat sätt. Kopplingen från www.symbiocity.se till www.visitcleantechsweden.se måste därför vara tydlig och även vice versa. Sammanställningen Visit cleantech Sweden kan också vara en källa att plocka ur när nya exempel behöver plockas in till SymbioCity. Det material som publiceras på www.visitcleantechsweden.se kommer att innehålla objektivt granskade texter, godkända av leverantörer och respektive anläggnings kontaktperson.

2.3 Förslag till besöksorganisation

Förfrågningarna varierar väldigt från de delegationer och andra intressenter som kontaktar olika organisationer i Sverige. Deras behov och intressen varierar från fall till fall och kan inte fullt ut förutses. Därför behöver produkterna, tjänsterna eller koncepten beskrivas på ett hanterligt sätt, så att de kan sorteras beroende på syftet. Det behövs då ett underlag för att kunna slussa intresserade potentiella kunder till ansvariga personer som håller i den fortsatta kontakten.

Det behövs en samverkan kring besöksverksamheten i Sverige. Projektet har identifierat några problem som behöver lösas:

- Regionala aktörer kan dela med sig av information om besök men inte alltid aktivt koordinera besök över regiongränserna för att få med företag som kan vara intressanta för just det besöket. (intressekonflikt).

- Mindre kluster får få besök, storstadsregionerna får många besök.
- Företag som inte är tillräckligt representerade i sin bransch i regionen kommer i dag sällan med vid besök.
- Flera företag/anläggningar kommer inte att vilja ta emot generella besök men gärna mer säljriktade besök – en sluss behövs.

Det är också viktigt att se till vilka besökarna är, det vill säga målgrupperna och vad de efterfrågar. Besökarna kan delas in i tre grupper som har olika behov och mål med besöken. De tre besökskategorierna är:

- **Samhällsbesök:** Intresserade av svenska hållbarhetslösningar ur ett samhällsperspektiv.
- **Industribesök:** Intresserade av vad som generellt finns att erbjuda inom en viss bransch.
- **Affärsbesök:** Intresserade av kontakter med enskilda leverantörer och konkreta referensanläggningar.

Det är framförallt samhällsbesöken och industribesöken som kommer via de offentliga kanalerna. Ett huvudproblem är att referensanläggningarna inte vill ta emot det som efterfrågas mest via de offentliga kanalerna. Nyckeln är att koppla ihop rätt besökare med rätt organisation. Att ta betalt är ett sätt att hantera detta. Det finns ett stort intresse från miljöteknikföretagen att visa upp sina anläggningar om de kan se en snar affärsnytta. Men svårigheten ligger i att matcha samhällsbesök med referensanläggningar då affärsnyttan är långsiktig och osäker.

I projektet har en större referensgrupp träffats ett antal gånger och i workshop-form arbetat fram ovanstående resonemang samt även godkänt följande förslag runt en nationell besökskoordinator. Referensgruppen består av representanter från branschföreningar (Svensk Fjärrvärme, Teknikföretagen, Svebio, Avfall Sverige, Svensk Gasförening, Miljöteknikcentrum i Östergötland), regioner (Sustainable Business Hub - Skåne, Ecoex - Göteborg, SMTC - Stockholm, Jämtlands landsting - Östersund, Växjö Kommun, Sustainable South East - Kalmar) samt nationella organ såsom Exportrådet, Energimyndigheten, Delegationen för hållbara städer och Sekretariatet för miljöteknikexport Kina.

Swentec, liksom andra statliga aktörer samt bransch- och regionala initiativ, ser ett behov av en nationell koordinator. Den nationella koordinatoren är ett sätt att hantera problemställningarna runt besökshanteringen i Sverige i dag. Tillsammans med viktiga aktörer runt delegationsverksamhet, arbetas nu ett förslag fram på hur ett sådant koncept skulle kunna fungera.

3. Arbetet i referensgruppen för statliga myndigheter

Ur kommittédirektiv 2008:31: *"Swentec ska sammankalla en referensgrupp med myndighetsrepresentanter, dels för att föra en aktiv dialog om samordning av pågående statliga insatser inom miljöteknikområdet, dels för att förankra förslag om framtida statliga insatser."*

Deltagande aktörer i referensgruppen är Sida, Exportrådet, Vinnova, Tillväxtverket, Energimyndigheten, Naturvårdsverket, ISA, Swedfund och IVA.

Efter de inledande diskussionerna under hösten 2008 har arbetet mynnat ut i ett antal gemensamma fokusområden samt att utröna hur gruppen kan bidra med input till de av Swentec identifierade strategiska områdena; Politisk styrning, Kompetens för hållbar utveckling, Samverkan, Kommersialisering och Affärsmodeller. Genom att gemensamt sätta upp projekt är gruppens ambition att hinder och möjligheter på ett genomgripande sätt kommer att belysas. De olika aktörernas roller kommer då också att tydliggöras. Referensgruppens arbete kommer att ingå som en viktig del i arbetet med handlingsplanen för svensk miljöteknik.

De fokusområden som har beslutats inom gruppen är:

- Offentlig upphandling
- Internationalisering
- Spin-off från bio-, nano- och IT till högteknologisk miljöteknik
- Synkronisering av värdekedjan – kommersialisering

Gemensamt för dessa områden blir hur man kan finna effektiva samverkansformer.

Offentlig upphandling av miljöteknik valdes som gemensamt huvudprojekt med deltagare från berörda myndigheter under ledning av Swentec. Referensgruppen för statliga aktörer

kommer att fungera som styrgrupp till projektet. Övriga fokusområden kommer att vara kopplade som undergrupper till referensgruppen.

3.1 Projekt Offentlig upphandling

Motiveringen till att området Offentlig upphandling valdes beror på att det inom offentlig upphandling i dag pågår projekt inom de flesta myndigheter, antingen som stöd för det anbudsgivande företaget, inom kriteriesättning, information till anbudsgivaren eller inom teknikupphandling. Små miljöteknikföretag har också många åsikter kring hur de skulle kunna vara delaktiga i att ge anbud och hur anbudsprocessen bör gå till.

Offentlig upphandling kan ses utifrån flera aspekter där statliga aktörer har olika roller i utvecklingen. Det är av största vikt att kommunen gör upphandlingen på rätt sätt, det vill säga följer Lagen om offentlig upphandling, samt att man i projektet tittar på hur kommunerna kan stöttas i detta.

Bakgrundsfrågor för projektet:

- Vad innebär vetenskaplig grund?
- Vilken utbildning finns i dag för kommuner som vill upphandla miljöteknik?
- Hur kan vi få in ett tänk kring livscykelkostnad vid upphandling?
- EU:s Green Public Procurement, där Sverige har en framträdande roll – hur utnyttjar vi detta för utveckling av svenska miljöteknikföretag?

Målet för projektet är rekommendationer för området offentlig upphandling med en tydlig struktur och en gemensam handlingsplan för involverade aktörer. Det handlar om att utveckla offentlig upphandling av miljöteknik till ett verktyg för att stimulera affärer och för att utveckla hållbar teknik, samt att skapa en fungerande hemmamarknad för dessa företag. Fokus är på ekologisk hållbar utveckling och innovativ utveckling.

Huvudfrågor att besvara inom projektet:

- Hur kan offentlig upphandling bäst användas för att stimulera/öka affärerna och utveckla hållbar teknik? (kvalitet)
- Hur mycket kan offentlig upphandling bidra med? Ekonomiskt/arbetstillfällen? (kvantitet)
- Vad måste/bör förändras inom regelverket för att nå optimal effekt? Vilka övriga åtgärder *måste* vidtas respektive *bör* vidtas?
- Vilken kompetensutveckling är nödvändig?
- Hur ska förändringarna genomföras?
- Hur ska förändringarna mätas och följas upp?

Projektstart var den 5 maj och projektet kommer att drivas i workshop-form med teknikkonsulten ÅF som projektledare. De kommer att stöttas av en expertgrupp som är utsedd av projektdeltagarna. Därefter inbjuds deltagare till tre workshops som representerar de olika funktionerna på marknaden.

Workshop nr 1 kommer att omfatta:

- Marknadsanalys av offentlig upphandling i dag (storlek, segment, aktörer, regelverk, resultat etc). Syftet med marknadsanalysen är att ge en faktabaserad, tydlig och enkel bild av dagens situation.
- Målen (övergripande), SWOT och goda exempel. Syftet är dels att komplettera marknadsanalysen med kvalitativ information och kunskap, dels att gemensamt sätta enkla, tydliga mål för "framtidens offentliga upphandling".

Workshop 2 berör behovsanalys och resultat från workshop 1. Workshop 3 ska ge prioriteringar och en handlingsplan inom detta område. Projektavslut blir i början av november. Arbetet kommer att integreras med den nationella handlingsplanen för svensk miljöteknik.

3.2 Övriga projekt inom referensgruppen för statliga aktörer

Internationalisering

Förväntat resultat är att kunna presentera samverkansformer kring konkreta projekt på gemensamma marknader som ska leda till affärer. Uppdraget är att koordinera mellan centrala aktörer. Rolf Rising, ISA är sammankallande. Övriga deltagare representerar Exportrådet, Sida, Swedfund och Energimyndigheten.

Spin-off från bio, nano och IT till högteknologisk miljöteknik

Förväntat resultat är en samverkansplan för centrala aktörer och uppdraget blir att plocka fram exempel, företag/produkter, skapa mekanismer för överföring, uppmärksamma utvecklingsmiljöer utifrån miljöbehoven, utveckla styrmedel/policy, samt att rigga ett pilotprojekt. Sammanställande är Ulf Andersson, Naturvårdsverket. Övriga deltagare representerar IVA, Vinnova, Rymdstyrelsen, högskola och FoU.

Synkronisering av värdekedjan –kommersialisering

Förväntat resultat är att hitta effektivare synkronisering-/samverkansformer mellan statliga aktörer för att stödja tillväxt av miljöteknikföretag och att identifiera ett gemensamt pilotprojekt. Uppdraget blir då att kartlägga nuläget, roller och grupperingar, avgränsningar, samt att föreslå lösningar. Sammanställande är Jennie Cato, Energimyndigheten. Övriga deltagare representerar Tillväxtverket, Vinnova och Naturvårdsverket.

4. Avfallshantering och återvinning – med SymbioCity CleanWater Offer som modell

Ur kommittédirektiv 2008:31: *”Swentec ska ta initiativ för att identifiera och synliggöra koncept för systemlösningar samt bidra till att få till stånd nya sådana lösningar genom samarbete mellan olika branschsegment, i syfte att samla den svenska resursbasen.”*

4.1 Bakgrund

Sverige har en helhetssyn inom VA, vilket har gjort att man fått fördelar inom vissa kringliggande produktsegment. År 2006 startades ett samarbete mellan Svenskt Vatten och Varim. Varim är branschorganisationen för konsulter, entreprenörer och produktspecialister inom vattenrening och vattenbehandling och arbetar för hur svensk VA-teknik och kunskap, genom samordning av olika aktörer, ska kunna öka sin exportandel.

Samordningen, under namnet SymbioCity Clean Water Offer, innebär att man kan erbjuda hela system – från planering av dricksvattensystem, via avfallshantering, till biogas för energiproduktion. Detta är möjligt genom den samverkan som finns inom partnerskapet och som också innefattar den kommunala kunskapen. Fördelen när hela konceptet är fullt utbyggt är att kunden får en kontraktspart istället för flera.

Swentecs roll i partnerskapet har varit att identifiera möjliga samverkansområden på nationell nivå. Swentec har i initieringsfasen deltagit i projektarbetet som koordinator och som länk mellan olika projekt. Den första fasen av detta projekt innebar en identifiering av vad Sverige har att erbjuda samt vilka aktörer som finns inom det givna området.

Projektet har nu gått vidare in i en förvaltningsfas och Swentec har lämnat över koordinatorsrollen till Sustainable Business Hub i Skåne som också kommer att agera kansli för partnerskapet. Swentec deltar framöver i den styrgrupp som blir knuten till projektet.

Den fortsatta målbilden för SymbioCity Clean Water Offer är att starkare svenska leverantörer som lyckas bättre på export, ger högre prestanda hos vattentjänstföretagen. Och att starka leverantörer och operatörer bidrar till bättre FoU, som i sin tur stärker leverantörerna.

Projektgruppens startfinansiering sker via kontantinsatser från deltagande företag och med finansiering från Tillväxtverket samt genom arbetsinsatser från Sustainable Business Hub och medverkande företag. Marknadsföring kommer att ske inom de områden där företagen är beredda att göra långsiktiga satsningar.

Erfarenheterna och resultatet från samarbetet i initieringsfasen har sammanställts till ett underlag som kan ligga till grund vid bildandet av liknande partnerskapsinitiativ inom miljötekniksektorn.

4.2 Swedish Waste Offer

För att testa och fördjupa kunskapen om ovan typ av partnerskap har Swentec tillsammans med SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut och Avfall Sverige, initierat projektet Swedish Waste Offer. Projektet leds av SP med deltagare från Avfall Sverige, Återvinningsindustrierna, konsultföretag samt ett miljöteknikföretag.

Bakgrund

Sveriges ambitiösa miljömål, styrmedel och strikta lagstiftning har lett till att Sverige i dag är ett av de ledande länderna vad gäller hållbar avfallshantering. Dessa drivkrafter har skapat en hemmamarknad för integrerade och avancerade avfallshanteringslösningar och fört utvecklingen av teknik, varor och tjänster framåt, vilket har sysselsatt många av de små- och medelstora företag som finns inom avfalls- och återvinningsbranschen.

Sveriges ledande ställning har också lett till att intresset för svenska avfallslösningar är stort. Intresset är till och med så stort utifrån att många kommuner inte längre mäktar med att ta emot alla utländska delegationer som kommer för att besöka deras anläggningar. Intresset för svensk avfallshantering och svensk "know-how" innebär möjligheter för export av teknik, varor och tjänster, men många svenska miljöteknikföretag har svårt att på egen hand erbjuda en lösning och behöver gå samman med andra för att kunna exportera. Mycket av operatörskunnandet finns dessutom hos kommunerna som många gånger saknar möjlighet eller incitament för att bidra till fler arbetstillfällen i Sverige och en ökad export.

En kraftsamling för att öka svensk export inom det här området har efterfrågats, där både kommuner, konsulter och leverantörer kan bidra med den kunskap som byggts upp kring svenska avfalls- och återvinningssystem. För att en sådan kraftsamling ska bli framgångsrik krävs dock att fungerande samverkansformer och stödfunktioner utreds och föreslås.

Mål med projektet

De övergripande målen med Swedish Waste Offer är att skapa arbetstillfällen i Sverige och öka svensk export av tjänster och produkter inom avfall och återvinning inom ramen för en hållbar utveckling. Med produkter avses teknik/varor, med tjänster avses "mjukvara" som till exempel ledning, konsultverksamhet och forskning.

Målet för den inledande fasen är att ta fram underlag både för att definiera Sveriges totala kunskapsbas inom området och för att skapa en organisation som kan adressera de övergripande målen. Arbetsnamnet på satsningen är Swedish Waste Offer.

Målgrupper

Projektet riktar sig till svenska företag (eller företag verksamma i Sverige) inom avfalls- och återvinningsbranschen, kommuner samt myndigheter och organisationer som på olika sätt har möjlighet att bidra till ökad export av svensk teknik och kunnande inom avfalls- och återvinningsområdet.

Beskrivning av uppdraget

För att uppnå syftet med Swedish Waste Offer har följande delmål satts upp:

1. *Beskrivning av produkter och tjänster som kan erbjudas inom avfalls- och återvinningsindustrin.*
2. *Identifiering av hinder, behov och resurser.*
3. *Modeller och mekanismer viktiga för ökad export.*
4. *Identifiering av pilotmarknader och affärer.*
5. *Förankra Swedish Waste Offer hos målgrupperna.*
6. *Förslag till framtida finansiering för att långsiktigt bygga och driva Swedish Waste Offer.*

Genomförande

1) *Beskrivning av produkter och tjänster som kan erbjudas inom avfalls- och återvinningsindustrin.*

Detta delmål syftar till att synliggöra vilka komponenter som avfalls- och återvinningsindustrin består av, samt vilka möjligheter det finns till samverkan och synergieffekter. Arbetet bygger på det tidigare kartläggningsarbete som har utförts av Waste Refinery, SP, på uppdrag av Swentec.

2) *Identifiering av hinder, behov och resurser.*

För att utreda möjliga samverkansmodeller och mekanismer för ökad export är det viktigt att hindren för samarbeten utreds. Ett exempel på hinder som redan har identifierats är att små- och medelstora företag ibland inte vill ingå konsortium på grund av de risker som förs med om en annan leverantör i konsortiet inte sköter sina åtaganden. En annan viktig fråga är vilka svenska helhetslösningar som går att sälja till länder med/utan svensk lagstiftning och styrmedel. Grunden för denna utredning är branschens egna erfarenheter och kunnande om vilka hinder för ökad export som de upplever samt vilka mekanismer och resurser som de saknar.

3) Modeller och mekanismer viktiga för ökad export.

Med input från punkt 1 och 2 kommer möjliga affärsmodeller och mekanismer för både marknadsbearbetning och affärer utredas. Erfarenheter från satsningen SymbioCity Clean Water Offer och från olika regionala nätverk/organisationer som arbetar för att främja miljöteknikexport kommer att inhämtas. Inom detta delmål kommer även ett förslag utarbetas för hur Swedish Waste Offer ska styras och drivas i nästa fas.

4) Identifiering av pilotmarknader och affärer.

Erfarenheter från satsningen SymbioCity Clean Water Offer visade att det är bra att arbeta kring ett pilotprojekt för att modeller och mekanismer ska bli konkreta och samtidigt testas. Vidare är det bra att visa på handling för att skapa förtroende hos branschen. En eller flera intressanta marknader kan identifieras och arbetas med parallellt inom ramen för uppdraget. En av orsakerna till att det kan vara intressant med flera marknader är att avfalls- och återvinningsområdet är en relativt bred bransch med varierande behov. Det är också troligt att olika modeller och mekanismer för att nå ökad export behövs beroende på vad som ska exporteras.

5) Förankra Swedish Waste Offer hos målgrupperna.

En enkel kommunikationsplan kommer att upprättas för projektet för att beskriva strategier och kanaler för att förankra Swedish Waste Offer hos målgrupperna. De kontakter som upparbetades inom satsningen SymbioCity CleanWater Offer kommer i möjligaste mån att utnyttjas. Branschkontakter kommer dels att ske direkt via arbetsgruppens medlemmar, dels via seminarier och skriftlig kommunikation.

6) Förslag till framtida finansiering för att långsiktigt bygga och driva Swedish Waste Offer.

För att säkerställa att Swedish Waste Offer blir en långsiktig satsning kommer arbetsgruppen att arbeta med att finna offentlig finansiering från exempelvis Tillväxtverket. Vidare kommer också en ekonomisk modell för hur företagen kan delta, tas fram.

Tidplan

Projektet startade den 7 april 2009 och ska vara slutfört senast den 30 oktober 2009.

5. Svensk miljöteknik i siffror 2007

Ur kommittédirektiv 2008:31: *"Swentec ska årligen ta fram och analysera relevant statistik inom miljötekniksektorn tillsammans med Statistiska centralbyrån."*

Swentec redovisar årligen statistik för miljötekniksektorn. Den statistik som redovisas är en delpopulation av SCB:s databas över miljöföretag. Denna avser år 2007, som är det senaste statistikunderlaget.

Det pågår ett fortlöpande arbete med att förbättra och uppdatera underlaget till den svenska miljöteknikstatistiken. Man bör också ha i åtanke att miljöteknik inte är en egen bransch, utan en sektor som skär genom flera branscher och att hållbar utveckling och miljöteknik ska ses som en drivkraft för hela näringslivet. Swentecs sammanställning av den svenska miljöteknikstatistiken ska ses som en indikator på hur sektorn förändras.

De kvalitetsförbättringar som har gjorts från föregående års statistiska underlag innebär att siffrorna för omsättning, antal anställda och framför allt exporten, har höjts något jämfört med det som tidigare redovisats för 2006. För att siffrorna ska kunna vara jämförbara över år har även revideringarna gjorts bakåt i tiden. De största förändringarna vad gäller miljöteknikområden jämfört med 2006 har framförallt skett inom området Avfall och återvinning där hela kedjan vad gäller hantering av avfall och återvinningsmaterial nu räknats med i statistiken.

Miljöteknikstatistiken innefattar dels företag där den huvudsakliga verksamheten är inom miljöteknik, dels företag där en del av företagets produktion/tjänster finns inom miljötekniksektorn, men där det inte är företagets huvudsakliga verksamhet. Den senare kategorin är då viktad in i statistiken. Det innebär att SCB har lagt en miljöandel på företaget och på så sätt kunnat redovisa ett totalresultat.

5.1 2007 års siffror

Mellan 2006 och 2007 har omsättningen för miljötekniksektorn ökat med 13 procent, från 101 030 Mkr till 114 207 Mkr. Exporten har ökat med 15 procent, från 28 956 Mkr till 33 101 Mkr. Antal anställda har ökat med 6 procent, från 37 212 stycken till 39 375 stycken.

Den procentuella förändringen vad gäller omsättning, export och antal anställda 2003 till 2007 visar en fortsatt positiv trend. Exporten utgör dock fortfarande en relativt liten del av

omsättningen – omkring 30 procent. Av den totala exporten av varor och tjänster från Sverige utgör miljöteknik endast 2 procent.

Det är framför allt området Avfallshantering och återvinning som går starkt framåt, både vad gäller omsättning och export. Omsättningen har mellan 2006 och 2007 ökat med 24 procent, från 40 106 Mkr till 49 688 Mkr. Exporten har ökat med 29 procent, från 8 234 Mkr till 10 606 Mkr. Även inom området Bioenergi har det skett en rejäl ökning av exporten – 25 procent, från 3 137 Mkr 2006 till 3 924 Mkr 2007, medan däremot omsättningen bara har ökat med 7 procent, från 12 446 Mkr till 13 271 Mkr. Exporten av teknik för luftrening har också gått framåt och ökat med 22 procent, från 1 060 Mkr 2006 till 1 298 Mkr 2007.

Inom området Hållbart byggande och boende sker en viss tillbakagång vad gäller omsättningen, från 16 371 Mkr 2006 till 15 981 Mkr 2007. Området Marksanering visar en tillbakagång med 22 procent vad gäller exporten, från 435 Mkr 2006 till 343 Mkr 2007.

Vad gäller den regionala fördelningen så uppvisar Östra Mellansverige den högsta omsättningen och står med 23 389 Mkr för omkring 20 procent av Sveriges totala omsättning vad gäller miljöteknik. Västsverige och Småland med öarna ligger inte långt efter med 18 488 Mkr respektive 17 954 Mkr, vilket motsvarar omkring 16 procent för vardera av den totala svenska omsättningen av miljöteknik. Östra Mellansverige och Västsverige står också för flest antal anställda inom den här sektorn, drygt 7 000 vardera.

Småland med öarna uppvisar störst export; 6 400 Mkr. Därefter kommer Sydsverige med en export på 5 800 Mkr.

De största exportmarknaderna för svensk miljöteknik är till stor del de samma som för Sveriges varuexport som helhet – närområdet och EU-länderna dominerar. USA hamnar på en femteplats; 1 553 Mkr och Kina, som inte tidigare funnits med bland de "topp-tio", kommer in på en niondeplats; 1 147 Mkr. 4,6 procent av den totala varuexporten från miljöteknikföretag går till Kina.

5.2 Miljöteknikområden i statistiken

De miljöteknikområden som redovisas i miljöteknikstatistiken är följande:

Avfallshantering och återvinning.

Avfallshantering och återvinning innefattar insamling, hantering, biologisk behandling, återvinning och deponering, samt kunskapsföretag inom avfallshantering och återvinning.

Bioenergi

Bioenergi innefattar produkter, tjänster och processer inom framtagandet av biobränslen, som panntillverkare och producenter av flis och pellets.

Buller

Buller innefattar tillverkning och försäljning av ljudabsorberande material och mätinstrument samt kunskapsföretag inom området ljud och vibrationer.

Hållbart byggande och boende

Hållbart byggande och boende innefattar ett mycket brett spektrum av produkter och tjänster som exempelvis upprustning av bostäder och kontor. Området innefattar även energieffektivisering, kylföretag, värmepumpsföretag, ventilation, styr- och reglerutrustning och installationservice.

Konsult-, utbildningstjänster och FoU

Konsult-, utbildningstjänster och FoU innefattar miljökonsulter, det vill säga utförare av analytiska tjänster och liknande. Området innefattar utbildning inom miljöområdet samt forskning och utveckling.

Luftrening

Luftrening innefattar luftutsläppskontroll, behandling och/eller borttagande av luftföroreningar.

Marksanering

Marksanering innefattar termisk, biologisk, fysikalisk/kemisk sanering och jordtvätt.

Vattenrening

Vattenrening innefattar hushållning, lokala och centrala avloppssystem, rening för både industri och samhälle, samt slam.

Vind, sol och vattenkraft

Vind, sol och vattenkraft innefattar företag inom framtagandet av förnybar energi från vind, sol och vatten. De få vägkraftsföretag som finns i Sverige ligger inom området FoU.

Transporter och förnybara bränslen

Inom området Transporter och förnybara bränslen finns företag som arbetar med biogas, etanol och biodiesel. Vissa av dessa företag skulle även passat in i gruppen Bioenergi, men på grund av SNI-klassningen som statistiken utgår ifrån, hamnar de här.

5.3 Miljöanpassade produkter och nya material

I den definition av miljöteknik som tillämpas inom ETAP ingår miljöanpassade produkter och nya material. I nya material ingår bland annat gröna material, det vill säga biopolymerer och andra typer av ersättningsmaterial som grundar sig på förnyelsebar råvara. I dagsläget kan vi dock inte redovisa några siffror för detta område utan arbetet med miljöteknikstatistiken tillsammans med SCB utgår ifrån miljöteknisk verksamhet, alltså verksamhet och teknik som ger tydliga miljöfördelar i förhållande till befintliga eller alternativa lösningar sett ur ett livscykelperspektiv.

5.4 Avgränsningar gällande populationen

SCB:s databas över miljöföretag innefattar i dag 10 890 företag. Dessa har en sammanlagd omsättning på 234 Mkr. Miljöteknikpopulationen, som är en del av denna databas, uppgår till cirka 4 800 företag med en omsättning på 114 207 Mkr för 2007.

Följande områden har exkluderats i arbetet med att ta fram ett renodlat underlag för miljöteknikstatistiken; Hållbart jordbruk och fiske, Hållbar skog, Hantering av naturkatastrofer, Ekoturism, Biologisk mångfald, Regummering, Partihandel med uttjänta fordon (även bildemontering och försäljning av delar), Kommunal verksamhet inom dricksvattenproduktion, VA, Kraft och värmeproducenter (kommunala och statliga).

Kommunal verksamhet räknas inte med i miljöteknikstatistiken eftersom denna utgör en del av den kommunala infrastrukturen. Den kommunala verksamheten spelar dock en betydande roll vad gäller tillväxt och export av miljöteknik som kund av de produkter och tjänster som räknas som miljöteknik och har således betydelse för miljöteknikföretagets utveckling på hemmamarknaden. Avknoppade privata bolag från kommunal verksamhet finns däremot med i statistiken.

De kommunala och statliga kraft- och värmeproducenterna har exkluderats eftersom det inte är el- eller värmeproduktionen i sig som är miljöteknik utan processerna och materialet för att framställa el och värme.

6. En översikt och utveckling av ETAP-rapporten

Ur kommittédirektiv 2008:31: *"Swentec ska utarbeta en plan för hur Sverige ska uppfylla ETAP:s (Environmental Technologies Action Plan) krav och målsättningar. Detta inkluderar en beskrivning av pågående och planerade aktiviteter vid myndigheter och hos andra aktörer för att uppfylla mål och krav enligt ETAP, såväl som att lämna förslag till ytterligare åtgärder som bedöms behöva genomföras för att dessa mål och krav ska kunna uppfyllas."*

Swentec har under år 2008, på uppdrag av närings- och miljödepartementet, sammanställt rapporten "Svenska strategier och initiativ för främjande av miljöteknik – en nationell översikt för genomförande av EU:s miljöteknikplan ETAP". I denna rapport beskrivs hur svenska myndigheter stödjer miljöteknik i Sverige. Satsningarna som redovisas i rapporten visar tydligt att det inte finns någon brist på initiativ och analyser hos myndigheterna.

För att underlätta förståelsen av ETAP-aktiviteterna har Swentec under våren 2009 gjort en förenklad visualiserad version av rapporten. Denna försöker också visa på hur Sveriges politik förhåller sig till ETAP.

Syftet med EU:s gemensamma miljöteknikplan, ETAP, är att medlemsländerna tillsammans på ett rationellt sätt ska öka andelen miljöteknik på marknaden. Med mer konkurrenskraftiga miljöteknikföretag och mer miljöteknik på marknaden minskar miljöbelastningen samtidigt som sysselsättning säkras.

Swentecs roll är att stödja regeringen i att utveckla den svenska marknaden för miljöteknik. Utvecklingen drivs på av ett antal EU-direktiv inom miljöområdet vilka sätter upp gemensamma tidsbestämda mål för alla medlemsländer. Hur man når dessa mål, till exempel andel förnybara drivmedel eller andel förnybar el, kan respektive regering själv bestämma. ETAP kan liknas vid en tabell med ett antal aktivitetsområden för att stödja miljöteknik på en ledd (forskning, demonstration, etc.) och ett antal miljöteknikområden (vindkraft, byggteknik, etc.) som täcker de flesta branscher på andra ledden. Genom att varje land årligen rapporterar utvecklingen av sin nationella handlingsplan till ETAP-sekretariatet i

Bryssel är det möjligt för andra länder att ta efter framgångsrika aktiviteter och undvika de mindre framgångsrika.

Swentec stödjer de svenska miljöteknikföretagen genom att bland annat visa på möjligheter inom EU. Stöd till utveckling av miljöteknik har blivit ett av de viktigaste programområdena inom EU. ETAP är under utveckling för att koordinera insatserna. Denna utveckling ger en bredare möjlighet även för svenska företag eftersom det finns inte mindre än fem olika europeiska stödprogram för företagsutveckling inom miljöteknikområdet – från forskning och utveckling till så kallad "eco-innovation". Tillsammans med de resurser som den svenska regeringen tillsatt via myndigheterna, kan svenska företag få tillgång till betydande medel för att stärka sin konkurrenskraft.

De direktiv som driver på utvecklingen styr vanligen mot en ökad användning av miljöteknik. Miljöteknikföretagen som levererar produkterna/tjänsterna behöver varken vara svenska eller europeiska bara användningen av miljöteknik ökar. Flera länder sätter dock upp egna näringslivsmål för att också styra utvecklingen att bidra till den egna sysselsättningen.

En viktig del i Swentecs arbete är att följa den revidering av ETAP som EU-kommissionen nu genomför.

7. Informationsspridning, mötesplatser, kommunikation

Ur kommittédirektiv 2008:31: *"Swentec ska föra ut kunskap om miljöteknikbranschens förutsättningar och behov till myndigheter och andra för att underlätta för dessa aktörers verksamhet gentemot branschen."*

"I syfte att stödja svenska miljöteknikföretag och för att stärka den svenska miljöteknikbranschen ska Swentec skapa en överblick över relevanta aktörer som ger stöd till miljöteknikföretag för att därigenom kunna vägleda företagen till rätt aktör efter deras behov."

"Swentec ska utveckla en plattform för samverkan mellan regionala nätverk och andra intressenter. Såväl möten som utveckling av webbplats bör vara en del av detta arbete. Delegationen ska även verka för att erfarenheter från kommuner och landsting kommer till nytta och att dessa bidrar till att stärka svensk miljöteknik."

Swentec arbetar genom flera olika kanaler med att föra ut kunskap om miljötekniksektorns förutsättningar och behov. Dels som talare vid olika konferenser och seminarier och i olika samverkansgrupper, men också genom massmedia, webb och nyhetsbrev.

Exempel på samverkansgrupper som Swentec deltar i är gruppen för samverkan kring finansiering av miljöteknikexport, ledd av Hans Mideus, Swedfund, miljöteknikexportgruppen, ledd av Jonas Törnblom, Envac och pionjärmarknadsprojektet, som bygger på ett uppdrag till Energimyndigheten, som samverkar med Swentec och ITPS. Uppdraget har bestått av tre delar:

- En aktuell kartläggning av sektorn förnybar energi; vindkraft, solenergi, vågkraft, hybridfordon och biobränslen.
- Möter företag verksamma inom något av de utvalda teknikområdena ovan några särskilda tillväxthinder?
- Finns det tillväxthinder som staten kan undanröja?

Förslag och slutsatser kommer att presenteras i en rapport under våren.

Under våren har en god samverkan kommit igång kring sammanställningen av svenska referensanläggningar för miljöteknik samt förslag till besöksorganisation som Swentec leder. Två workshops har hållits med deltagare från regionala nätverk, branschföreningar, samt Energimyndigheten och Exportrådet.

Swentec har också fortsatt att arbeta strategiskt med webbplatsen www.swentec.se, med syftet att föra ut kunskap om miljötekniksektorn och att vägleda miljöteknikföretagen till rätt aktör. Det gäller till exempel en webbaserad finansieringsguide, som hjälper företagaren till rätt organisation och kontaktperson beroende på vilket behov som finns. Det gäller också den allmänna beskrivningen och de tydliga kontaktuppgifterna till statliga aktörer, organisationer och nätverk som i dag arbetar med miljöteknik. I samband med Swentecs förändrade uppdrag under 2008 påbörjades ett arbete med att utveckla Swentecs webbplats i linje med det nya uppdraget. Målgrupperna finns framöver i första hand nationellt. Ingången för internationella besökare till www.swentec.se blir www.visitcleantechsweden.se som kopplas till Swentecs företagsnätverk och kalendarium samt till www.symbiocity.se. Swentecs nya webbplats kommer att lanseras under våren och www.visitcleantechsweden.se i september/oktober.

Swentec har under våren fortsatt att agera talesperson i miljöteknikfrågor, inte bara i branschpress utan även i landets större dagstidningar, i Ekot, i Aktuellt och i samhällsmagasinet Fokus.

I ett digitalt nyhetsbrev som går ut till miljöteknikföretagare, representanter för näringsliv, kommun, riksdagsledamöter och departement, myndigheter, branschföreningar och regionala nätverk med flera berättar Swentec kontinuerligt om vad som är på gång inom verksamheten samt om nya rapporter och projekt.

För att öka förankringen och delaktigheten kring de båda möten som Swentec anordnat kopplat till en strategi och handlingsplan för svensk miljöteknik, har dessa filmats och lagts ut på Swentecs webbplats samt spridits till samtliga av Swentecs målgrupper. Detta ger möjlighet även för den som inte kunde ta sig till det aktuella mötet att kunna ta del av budskapet och vara med i den fortsatta processen.

Den 30 januari i år arrangerade Swentec också en annan mycket välbesökt konferens, "Svenskt miljökunnande på en internationell marknad", tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting och Exportrådet. Närmare 200 personer, i första hand miljöteknikföretagare och företrädare för kommunala verksamheter, branschföreningar och miljöteknikorganisationer, samlades på Bonniers konferenscenter i Stockholm för att lyssna till och diskutera hur den kompetens som finns i kommunerna kan användas för miljötekniktillväxt och export. Dagen inleddes av handelsminister Ewa Björling. Bland föredragshållarna fanns också statssekreterare Ola Alterå (näringsdep.), statssekreterare Elisabet Falemo (miljödep.) och Företagarnas vd Anna-Stina Nordmark Nilsson samt flera goda exempel på projekt och initiativ från kommuner, kommunala bolag och företag. Diskussioner och frågor kring temat utgjorde också en stor del av dagen som avslutades med erfarenhetsutbyte i form av ett gemensamt mingel.

Kalendarium

Januari

- 9 januari – Genomgång av ETV inom ETAP tillsammans med IVL, miljö- och näringsdepartementet
- 13 januari – Studiebesök SP
- 14 januari – Möte miljöteknikexportgruppen
- 15 januari – Swentec rådsmöte, Stockholm
- 21 januari – Swentecs referensgruppsmöte statliga aktörer
- 22 januari – Presentation vid konferensen "Framgång genom cleantech", Sundsvall
- 23 januari – Swentecs workshop: Sammanställning svenska referensanläggningar för miljöteknik samt förslag till besöksorganisation
- 30 januari – Konferensen "Svenskt miljö-kunnande på en internationell marknad", Swentec i samverkan med SKL och Exportrådet

Februari

- 13 februari – Avstämningsmöte Exportrådet
- 18 februari – Swentecs rådsmöte, telefonmöte
- 20 februari – Studiebesök IMCG
- 24 februari – EU High Level Group ETAP

Mars

- 4 mars – Swentecs digitala nyhetsbrev mars
- 5 mars – Avstämningsmöte Sekretariatet för miljöteknikexport Kina
- 6 mars – Miljötekniksamtal kring Österrikes arbete med handlingsplan, Wien
- 11 mars – Avstämningsmöte Delegationen för Hållbara städer
- 16 mars – Swentecs arbetsgruppsmöte för kriterier och bedömningar: Sammanställning svenska referensanläggningar för miljöteknik
- 18 mars – Hearing pionjärmarknadsprojektet
- 19 mars – Presentation vid konferensen "Skånsk samverkan på en internationell marknad", Region Skåne
- 20 mars – Presentation hos Sveriges exportnätverk för avfall, Stockholm
- 25 mars – Swentecs referensgruppsmöte statliga aktörer
- 26 mars – Swentecs rådsmöte, Göteborg
- 27 mars – Avstämningsmöte Exportrådet

April

2-3 april – ETAP Forum, Berlin

7 april – Projektmöte Swedish Waste Offer

14 april – Presentation till statssekreterarna vid närings-, miljö- och utrikesdepartementet

20 april – Presentation vid SACC E-days, Savannah

Workshop, Jegrelius forskningscenter, Åre

Möte finansieringsgruppen för miljöteknikexport, Stockholm

23 april – Swentecs rådsmöte, Stockholm

28 april – Presentation vid Mistra seminarium, Handelskammardagen, Göteborg

Referensgruppsmöte DemoMiljö, Tillväxtverket

29 april – Swentecs referensgruppsmöte: Sammanställning svenska referensanläggningar för miljöteknik samt förslag till besöksorganisation

Maj

5 maj – Swentecs seminarium "En handlingsplan för svensk miljöteknik", Stockholm

6 maj – Presentation vid Paper province miljömöte, Karlstad

8 maj – Projektmöte Swedish Waste Offer

12 maj – Swentecs digitala nyhetsbrev maj

14 maj – Presentation vid konferensen "Ökat fokus på miljöfrågan", Region Dalarna

27 maj – Swentecs referensgruppsmöte statliga aktörer

Referensgruppsmöte gällande referensanläggningar, Delegationen för hållbara städer

28 maj – Presentation vid seminariet "Miljödriven marknad", Stockholm

Miljöräkenskapsråd hos SCB

Swentecs styrelse

ordförande Kristina Alsér, landshövding Kronobergslän

Helena Tillborg, projektledare Sweden Cleantech Incubators

Marie Reinius, vd Svenska Riskkapitalföreningen

Bodil Anjar, vd Gila Control System

Anders Jonsson, vd Sundsvall Energi

Lars Stendus, Senior Vice President Offshore networks Imera

Annika Helker Lundström, vd Återvinningsindustrierna

professor John Holmberg, vice rektor Chalmers

Swentecs kansli

Berit Gullbransson, verksamhetschef

Catarina Hedar, projektledare

Maria Delombre, kommunikationsansvarig

Ellinor Wetterblad, webbredaktör/kommunikatör

Johan Engblom, administratör

www.swentec.se